

Saldus novada Vadakstes pagasta bibliotēka

Pārskats par Vadakstes pagasta bibliotēkas darbu 2018.gadā

Vadakstē, 2019.gadā

Saturs

1.Pārskata perioda kopsavilkums	3
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	4
2. Finansiālais nodrošinājums.....	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	5
4. Personāls.....	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	6
6. Krājums	7
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	8
8. Novadpētniecība	9
9. Projekti	9
10. Publicitāte	9
11. Sadarbības tīkla raksturojums	10
12. Pielikumi.....	11

Pārskata perioda kopsavilkums

Darba prioritātes

- veidot saturiski bagātus, interesantus pasākumus, piesaistot vairāk apmeklētājus;
- spodrināt bibliotēkas vizuālo tēlu;
- darbs ar novadpētniecības materiālu ievadīšanu novadpētniecības katalogā;
- iesaiste projektu rakstīšanā.

Darba rezultāti

- Bibliotēkas apmeklētāju skaits, salīdzinot ar 2018.gadu palicis nemainīgs;
- Apmeklētākie pasākumi (Dzejas dienas - 16, Pirmā Advente -47 apmeklētāji);
- Veiksmīgi projekti, sadarbojoties ar Sieviešu biedrību "Vadakstes liepas":
  - 1) "Nāc, māsiņa, pulciņā",
  - 2) "Kultūras pērles-Vadakstes dzejnieki"
- Apjomīgs darbs ievadot materiālus novadpētniecības datu bāzē:
  - 1) izveidoti 65 bibliogrāfiski analītiskie ieraksti,
  - 2) 3 autoritārie ieraksti,
  - 3) rediģēti 224 MARC ieraksti,
  - 4) ievadītas 2 mapes ar visu to saturu.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Vadakstes pagasta pārvaldes bibliotēkas darbības mērķis ir iedzīvotāju bibliotekārā, bibliogrāfiskā un informacionālā apkalpošana. Bibliotēka ir kultūras, informācijas un izglītības iestāde, kura sniedz ikvienam pagasta iedzīvotājam nepieciešamās zināšanas un informāciju, organizē izstādes un kultūras pasākumus, veicina sabiedrības iesaistišanu aktīvajā bibliotēkas dzīvē, pēc lietotāju pieprasījuma komplektē iespieddarbus un cita veida dokumentus, veicina mūžizglītības un kultūrizglītības iemaņu apgūšanu, strādā pie kultūrvēsturiskā mantojuma apkopšanas, apstrādes un glabāšanas. Bibliotēkas pakalpojumi ir pieejami visiem gan tradicionālā, gan elektroniskā formātā, neatkarīgi no apmeklētāja vecuma, rases, dzimuma, reliģijas, tautības, valodas vai sabiedriskā stāvokļa.

Vadakstes pagastā ietilpst Vadakstes ciems, Benkavas mazciems, Priedulas ciems un Bileiķu skrajciems. Pagasta iedzīvotājus ar darbu nodrošina vienīgi pasts, veikals, pašvaldība un viena zemnieku saimniecība.

Pagastā skola nav, bērnus ved uz attālo Rubas pamatskolu, darbojas pirmsskolas iestāde ar 8 bērniem.

Pagastā trīs nevalstiskās organizācijas- sieviešu biedrība "Vadakstes liepas", Vadakstes-Priedulas luterāņu draudze un mednieku kolektīvs "Pulksteņpriede".

Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas. Atkārtotas akreditācijas atzinums spēkā līdz 2019.gadam.

2. Finansiālais nodrošinājums

Finansējums nodrošina bibliotēkas uzdevumu un funkciju veikšanu un attīstību. Pagājušajā gadā bibliotēkas budžets sastādīja 12846 euro (pašvaldības finansējums) Papildinājumu bibliotēkas budžetam veido grāmatu dāvinājumi. No budžeta lielākā daļa tērēta algās un nodokļos. Krājuma komplektēšanai iztērēti 1974 euro, no tiem 1200 euro grāmatu iegādei, 744 euro preses abonēšanai, kas ir mazliet vairāk kā iepriekšējos gados. Maksas pakalpojumi ienāk pārvaldes budžetā un atsevišķi tos neuzrāda (skat.tabulu).

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2016	2017	2018
Kopā (EUR)	11305	11657	12846
Pašvaldības finansējums	11285	11657	12846
Citi ieņēmumi:	45		
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>			
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2016	2017	2018
Izdevumi kopā (EUR)	8180	8430	9774
Darbinieku atalgojums (bruto)	6208	6481	7800
Krājuma komplektēšana	1972	1949	1974

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Pagājušā gada nogalē ielikts jauns grīdas segums arhīva telpā. Radošo nodarbību vajadzībām nopirkts Sizzix aparāts, ar kuru var izspiest un izgriezt dažādus attēlus apsveikumu kartiņu, bibliotēkas noformējumu veidošanai.

Bibliotēkas lietotājiem 2018.gadā bija pieejami 6 datori, 3 datori darbiniekam, no kuriem 1 gada beigās tika norakstīts, jo nolietojies. Bibliotēkas rīcībā ir 2 printeri, viens bibliotekārei, otrs apmeklētājiem, multifunkcionālā iekārta, 1 svītrkodu skeneris, fotoaparāts, diktofons, digitālais fotorāmis, iesiešanas iekārta *Sizzix* aparāts (tabulā citas iekārtas).

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	3	6	labi	
Plānie klienti				
Multifunkcionālās iekārtas		1	teicams	
Printeri		2	neapmierinošs	
Kopēšanas iekārtas				
Skeneri				
Citas iekārtas	6		labs	

4. Personāls

Bibliotēkā strādā 2 darbinieki - bibliotēkas vadītāja un apkopēja. Bibliotēkas vadītāja Aina Statkus strādā bibliotēkā uz pilnu slodzi, iegūta 1. līmeņa augstākā izglītība bibliotēku informācijas speciālista kvalifikācijā, apkopējai 0,2 slodze.

Bibliotēkas vadītāja piedalījās Saldus pilsētas bibliotēkas un citu iestāžu organizētajos semināros. Saņemta apliecība par semināra “Radošās domāšanas meistarklase” apmeklējumu, noklausījusies lekciju “Par depresiju un psihiskās veselības veicināšanu”, kā arī papildinājusi zināšanas apmeklējot apmācības Saldus pilsētas bibliotēkā:

- Datubāzes Lursoft laikrakstu bibliotēkas News.lv kvalitatīvu izmantošanu bibliotēkās;
- Tematiskā meklēšana WebPAC, OPAC katalogā;
- Autoratīvo ierakstu veidošana un izmantošana;
- Autorizācijas datu piešķiršana (attālināti lietotāji);
- Analītiskais apraksts;
- Cirkulācija. Uzskaitē, atskaites;
- Novadpētniecības mapju apraksts;
- Z39,50 datubāzes izmantošana, sarakstu, izdruku veidošana.

Spilgtus iespaidus un daudz noderīgu informāciju bibliotēkas vadītāja A. Statkus ieguva, piedaloties Saldus novada bibliotekāru pieredzes apmaiņas braucienā uz Lietuvas Republikas Anīkšču rajona pašvaldības Ļudvikas un Staņislava Dzidžuļu un Biržu rajona pašvaldības Jurgā Bieliņa vārdā nosauktajām publiskajām bibliotēkām.

Pašvaldība finansiāli atbalsta bibliotekāru kursu un semināru apmeklējumu. Komandējumiem un dienesta braucieniem tērēti 58 euro, transporta pakalpojumiem 30 euro.

Bibliotēkas vadītāja saņēmusi Vadakstes pagasta pārvaldes vadītājas un Saldus pilsētas bibliotēkas direktores Pateicību par radošu un nesavtīgu ieguldījumu novadpētniecībā un profesionālu darbību Vadakstes pagasta bibliotēkā, atzīmējot 10 gadu darba jubileju.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Pagastā deklarējušies 419 iedzīvotāji, no tiem 2018.gadā 136 bibliotēkas lietotāji, tas ir 32% no visiem iedzīvotājiem (t.sk. bērni un jaunieši 25). Bērnu, jauniešu skaits ar katru gadu samazinās. Arī faktiskais iedzīvotāju skaits ir mazāks, jo daudzi, kuri pagastā deklarējušies, šeit nedzīvo.

Bibliotēka apmeklētājiem atvērta piecas dienas nedēļā: pirmdien, otrdien, trešdien, ceturtdien, piektdien no plkst. 9.00 - 18.00; pusdienlaiks no plkst.12.00 - 13.00. Bibliotēkas lietotāji ir Vadakstes pagasta sabiedrība - skolēni, skolotāji, pensionāri, jaunieši un studenti, pagasta iestāžu darbinieki un bezdarbnieki.

Bibliotēkas apmeklējums 2018.gadā palielinājies, taču izsniegums samazinājies (skat. tabulu). Gados vecāki iedzīvotāji veselības problēmu dēļ pārtrauc apmeklēt bibliotēku, jaunākā paaudze grāmatas lasa maz. Skolēni, pārsvarā, ieteicamās literatūras grāmatas lasa skolas bibliotēkā.

Bibliotēka lietotājus apkalpo automatizēti. Bibliotēkas lasītājiem iespēja grāmatas un preses izdevumus pagarināt, pieprasīt, vai ievietot rindā ar BIS Alise-i programmu, izmantojot attālinātās priekšrocības. Jau vairākus gadus lasītājiem iespēja nodot grāmatas un preses izdevumus ārpus bibliotēkas darba laika, bibliotēkas vadītājas izveidotajā grāmatu un preses izdevumu kastē. Šis pakalpojums tiek labprāt izmantots.

Pasākumi netiek rīkoti atsevišķām mērķgrupām, bet visiem interesentiem. Iedzīvotāju bibliotekārajā apkalpošanā tiek ņemts vērā lietotāju pieprasījums pēc attiecīgās literatūras. Vairāk pieprasītākas bijušas latviešu un ārzemju daiļliteratūra un no nozaru literatūras vēsture, medicīna, kino māksla un folklorā.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2016	2017	2018	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	167	136	136	-19%; 0%
<i>t. sk. bērni</i>	33	28	25	-15.2%; -11%
Fiziskais apmeklējums	3608	2794	2912	-22.6%; +4%
<i>t. sk. bērni</i>	638	338	310	-47%; -8%
Virtuālais apmeklējums	1120		5073	
Izsniegums kopā	6774	6914	5554	+2%; -20%
<i>t. sk. grāmatas</i>	3112	2620	2504	-15.8%; -4%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	3662	4210	3050	+15%; -28%
<i>t. sk. bērniem</i>	377	341	235	-9.6%; -31%
Bibliotekārais aptvērums % no iedzīv.skaita pagastā	38%	32%	32%	
t.sk. bērni līdz 18 g.				

Iedzīvotāju skaits	439	420	419	-10%; -0.2%
--------------------	-----	-----	-----	-------------

Ar katru gadu ģimenes arvien vairāk iegādājas datorus un citas tehniskas ierīces, līdz ar to arī apmeklējums pie datoriem krietni sarucis. Lasītājiem uz nedēļu tiek izsniegti žurnāli un laikraksti uz mājām, izņemot pašu jaunāko presi, kura lasāma uz vietas bibliotēkā. Grāmatas izsniedz uz 28 dienām.

Pēc lietotāju pieprasījuma, bibliotekāre palīdz un konsultē par bibliotēkas darbu un resursiem. Datorlietotājiem palīdz atrast vajadzīgos interneta portālus un resursus, kā arī tos saglabāt vai pārsūtīt uz savu e-pastu, veikt i-bankas pakalpojumu apmaksas, aizpildīt Gada ienākumu deklarācijas.

Lietotājiem saistoši ir bibliotēkas pakalpojumi. Bezmaksas datoru izmantošana un Internets (5 datoru vietas), novadpētniecības kartotēka, tematiskās mapes, bibliogrāfiskās uzziņas, izstādes (literārās, tematiskās), literāri un izglītojoši pasākumi, tūrisma informācijas bukleti, skenēšana, kopēšana, printēšana, laminēšana, dokumentu iesiešana (par samaksu).

SBA rādītāji zemāki, jo bibliotēka (budžeta ietvaros) pati var nodrošināt lasītājus ar jaunieguvumiem (skat. tabulu).

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2015	2016	2017
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	20	13	5
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	3	2	3

Lai uzzinātu sabiedrības un lasītāju viedokli par bibliotēkas darba kvalitāti, katru gadu tiek veikta pagasta iedzīvotāju anketēšana.

6. Krājums

Vadakstes pagasta bibliotēkas vadītāja izstrādājusi krājuma komplektēšanas politiku nākamajiem 5 gadiem.

Krājuma komplektēšanai 2018.gadā tērēti 1974 euro pašvaldības piešķirtie līdzekļi (1200 euro grāmatām, 774 euro – preses izdevumiem. 65 grāmatas nopirktas Virja AK,IK par summu 511 euro, 45- SIA Jānis Roze grāmatnīcā par 312 euro, , L-grāmata 45 par summu 349 euro,6 grāmatas nopirktas no autoriem par summu 35 euro. No tām 51 grāmata iegādāta bērniem un jauniešiem, sevišķi pirmskolas vecuma bērniem un jaunākajiem skolas vecuma bērniem, jo tās vairāk pieprasītas. Dāvinājumos 2018.gadā krājums papildināts ar 14 grāmatām par summu 25 euro, bez atlīdzības saņemtas no Saldus novada pašvaldības 2 par 4 euro. Krājuma komplektēšanai finansējums pietiekošs (skat. tabulu).

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2016	2017	2018
Finansējums krājuma komplektēšanai	1972	1949	1974
<i>t. sk. pašvaldības finansējums</i>	1972	1949	1974

grāmatām	1258	1200	1200
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	201	335	273
periodiskajiem izdevumiem	714	749	774
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	4.5	4.6	4.7

2018. gadā bibliotēkā bija pieejami 3 laikrakstu un 25 nosaukumu žurnāli. Presi abonē uz gadu, ņemot vērā lasītāju pieprasījumu.

Pagājušajā gadā norakstītas 325 lasītāju nepieprasītas grāmatas un 753 preses izdevumi. Rekatalogizēti 478 preses izdevumi. Bibliotēkā uz vienu lasītāju ir 56 dokumenti. Pārskata periodā krājuma pārbaude nav veikta.

Bibliotēkas jaunieguvumu apstrāde notiek uz vietas bibliotēkā, sākot ar grāmatu fizisko apstrādi un beidzot ar ierakstu veidošanu un eksemplāru pievienošanu elektroniskajā katalogā. Ar jaunieguvumiem, kurus apstrādā nedēļas laikā, bibliotēkas lietotāji tiek iepazīstināti, jaunākās grāmatas izliekot izstādē, kas allaž tiek atjaunināta. Latviešu daiļliterāras grāmatas pirkto vairāk, ja būtu piedāvājums no izdevniecībām. Jāuzlabo darbs pie datubāzu izmantojuma.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2016	2017	2018
Jaunieguvumi	758	709	658
Grāmatas	216	197	172
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	78	71	61
<i>t. sk. bērniem</i>	47	66	51
<i>Citi dokumenti</i>			3
Izslēgtie dokumenti	216	679	1078
Krājuma kopskaits	8251	8280	7860
Grāmatu krājuma apgrozība	0.4	0.4	0.4
Periodisko izdevumu apgrozība	1.9	1.9	1.6

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2016	2017	2018
Letonika	1	21	20
News	0	0	0

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

2018.gadā bibliotēkā iesaistīti 25 bērni un jaunieši, kas ir par 3 mazāk kā iepriekšējā gadā. Krājums papildināts ar 51 bērnu grāmatu, pārsvarā pirmsskolas bērniem. Cenām augot, grāmatas iepirktas mazāk kā 2017.gadā. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, bērni grāmatas lasījuši krietni mazāk. Lai popularizētu grāmatas un lasīšanu, veidotas dažādas literāras izstādes un pasākumi bērnu auditorijai.

Skolas ieteicamo literatūru skolēni lasa Rubas pamatskolas bibliotēkā.

Pirmsskolas bērniem notika 3 bibliotekārās stundas – “Skaļā lasīšana” un radošās nodarbības (skat. pielikumā 1.attēls)

Bērniem pasākumi pārsvarā tiek rīkoti skolēnu brīvlaikos- dažādas galda spēles, radošās nodarbības, riteņbraukšanas sacensības ar uzdevumiem par grāmatu varoņiem.

8. Novadpētniecība

Katru mēnesi no preses izgriezumiem tiek papildinātas 10 novadpētniecības mapes. 2018. gadā 2 mapes ar visiem tajās esošajiem novadpētniecības materiāliem tika ievadītas Bis Alise novadpētniecības katalogā. Albumā „Par Vadakstes bibliotēku” var atrast informāciju par svarīgākajiem notikumiem bibliotēkā, klāt pievienotas fotogrāfijas. 2018. gada mapē “Aktualitātes bibliotēkā” pavisam apkopoti un aprakstīti 17 pasākumi.

Vadakstes pagasta mājas lapa <http://vadakstesmantojums.saldus.lv> papildināta ar jauniem ierakstiem sadaļā Grāmata, pārrakstot datordrukā Ž.Skudras Bilēķu novada vēsturi.

Vadakstes pagasta bibliotēka turpina darboties UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīklā „Stāstu bibliotēkas”. Diktafonā ierakstīti ieraksti: pasākums “Reiz bija”, kurā savās atmiņās dalījās kolhoza speciālisti un pasākums “Manas mājas stāsts”. Jūlija mēnesī bibliotēkas vadītāja piedalījās Saldus novada stāstnieku saietā Kalnos.

Elektroniskajā novadpētniecības datu bāzē uzsākti ievadīt 1980.gadu raksti no preses izdevumiem. 2018.gadā izveidoti 65 bibliogrāfiski analītiskie ieraksti, 3 autoritārie ieraksti, rediģēti 224 MARC ieraksti, ievadītas 8 grāmatas MARC ierakstā.

Notiek sadarbība ar Lietuvas Republikas Akmenes pašvaldības muzejiem un skolām par mūsu novadpētnieka Žaņa Skudras veidotajiem materiāliem.

9. Projekti

2018.gadā, sadarbojoties ar sieviešu interešu biedrību “Vadakstes liepas”, izstrādāti 2 projekti. Biedrības “KIT” projekts “Kultūras pērles”- “Kultūras pērles-Vadakstes dzejnieki”, kur galvenais akcents tika likts uz vietējās kultūras dzīves attīstību caur dzejas un runas mākslas integrāciju, izceļot vietējos dzejniekus un Saldus novada pašvaldības atbalstītais projekts “Nāc, māsiņa, pulciņā” (skat. pielikumā 2.attēls), kur galvenais mērķis bija stiprināt sadraudzības saites ar citām sieviešu biedrībām un tuvāk iepazīt latviešu nacionālo kultūru.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēls tiek veidots ar dažādu izstāžu, pasākumu palīdzību un telpu gaumīgu noformējumu. Organizētas tematiskas un izglītojošas mākslas darbu, grāmatu izstādes: “Jauniegvumi pagasta bibliotēkā”, iedzīvotājas Vinetas Vilniņas “Enģeļu izstāde” (skat. pielikumā 3.attēls), bijušās pagasta iedzīvotājas Vandas Padervinskas krustdūrienu gleznu izstāde “Iedvesmas dzirksteles” (skat. pielikumā 4.attēls) un Rudens ziedu izstāde.

Aizvadītajā gadā bibliotēkā izlikta 57 literārās izstādes un noorganizēti 18 tematiskie pasākumi.

Grāmatas un žurnāli tiek izmantoti, lai iepazīstinātu ar jaunumiem, akcentētu svarīgus notikumus valstī, novadā un atcerētos ikgadējos jubilārus. Nereti lasītājiem par bibliotēkas jaunumiem, pasākumiem tiek sniegta informācija interneta portālā www.draugiem.lv. Par to ir labas atsauksmes.

2018. gada nozīmīgākie pasākumi:

“Manas dienas kā pērlītes rit”-dzejniecei Ārijai Elksnei-90;

“Gaisma ir manī”-novadpētnieces, dzejnieces Intas Tuzas grāmatas atvēršanas svētki (skat. pielikumā 5.attēls);

“Lustīga dzīvošana” dzejniekam Valdim Artavam-90;

“Zvaigznes uz maniem ceļiem”- Imantam Ziedonim- 85;

“Kā smaržo zeme pērkones ziedā” -dzejas dienas pasākums ar dzejnieces Rasmus Urtānes un vijolnieka Reiņa Galeniaka piedalīšanos (skat. pielikumā 6.attēls);

“Adventes koncerts” dzejnieka, muzikanta Anrija Kārklīņa koncertprogramma (skat. pielikumā 7.att.).

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Laba sadarbība pasākumu organizēšanā izveidojusies ar pagasta Dienas centru, kultūras darba organizatori, pagasta muzeja krātuves vadītāju, pirmsskolas iestādi, sporta darba organizatori un SPB darbiniekiem.

2018. gadā turpinās sadraudzība ar Lietuvas Republikas Jaunakmenes bibliotēku par kopīgas dzejas grāmatas izdošanu.

Pielikumi

1. att. Skaļā lasīšana pirmsskolas bērniem

2.att. projekts "Nāc,māsiņa,pulciņā"

3.att. Enģeļu izstāde

4.att. Krustdūrienu gleznu izstāde

5.att. "Gaisma ir manī"

6.att. "Kā zeme smaržo pērkones ziedā"

7.att. Adventes koncerts

Bibliotēkas vadītāja Aina Statkus

2019.gada 16.janvārī